

RAPPORT

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Herontwikkeling Centrale Gelderland Nijmegen

Klant: ENGIE Energie Nederland N.V.

Referentie: BG6310T&PRP1906050908

Status: 2.0/Finale versie

Datum: 20 augustus 2019

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Koggelaan 21
8017 JN ZWOLLE
Transport & Planning
Trade register number: 56515154

+31 88 348 65 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Ondertitel:
Referentie: BG6310T&PRP1906050908
Status: 2.0/Finale versie
Datum: 20 augustus 2019
Projectnaam:
Projectnummer: BG6310-100-100
Auteur(s): Niels Barten, Mark Groen

Gecontroleerd door: Rein Bruinsma

Datum/Initialen: 20-08-2019, RB

Goedgekeurd door: Rob Huisman

Datum/Initialen: 20-08-2019, RH

Classificatie

Projectgerelateerd

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The integrated QHSE management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and OHSAS 18001:2007.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en context	1
1.2	Doelstelling Notitie Reikwijdte en Detailniveau	1
1.3	Proces	2
1.4	Leeswijzer	2
2	Kaderstelling en afbakening	4
2.1	Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte	4
2.2	Milieuzonering nieuwe stijl	5
2.3	NRD en m.e.r.-plicht	5
2.4	Plan-MER en bestemmingsplan met verbrede reikwijdte	5
3	Ontwikkeling en beleid ‘Centrale Gelderland’	7
3.1	Plan- en studiegebied	7
3.2	Het voornemen: ambitie gezamenlijke partners	8
3.2.1	ENGIE	9
3.2.2	Gemeente Nijmegen en provincie Gelderland	9
3.2.3	Gemeente Beuningen	10
3.3	Vigerend beleid	10
4	De alternatieven	13
4.1	Referentiesituatie: autonome ontwikkeling	14
4.2	Basisalternatief: maximale gebruiksruimte	14
4.3	Lagere impact alternatief	15
4.4	Voorkeursrichting	15
5	Beoordelingskader	16
5.1	Detailniveau en beoordelingsmethodiek	16
5.2	Te onderzoeken (milieu)aspecten	16
5.2.1	Overzicht (milieu)aspecten	16
5.2.2	Bereikbaarheid	18
5.2.3	Kwaliteit van de leefomgeving en gezondheid	18
5.2.4	Duurzame inrichting	20
6	Procedure en planning	22

Bijlage 1: Gebiedsvisie Waal Energie Nijmegen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

ENGIE groep is een wereldwijde energie- en dienstengroep die zich richt op koolstofarme stroomopwekking (voornamelijk) op basis van aardgas en hernieuwbare energie, wereldwijde netwerken en klantoplossingen. Dochteronderneming ENGIE Energie Nederland N.V. is eigenaar van Centrale Gelderland, een elektriciteitscentrale die sinds 1936 gevestigd is in de oksel van de Waal en het Maas-Waalkanaal, onderdeel van het 'Haven- en industrieterrein TPN-West' van de gemeente Nijmegen.

In 2013 is het Nederlandse energieakkoord voor duurzame groei opgesteld. In dat kader heeft ENGIE eind 2015 de centrale in Nijmegen gesloten. Vervolgens is in 2016 de centrale veilig gesteld en vergund voor sloop, en sindsdien zijn de sloopwerkzaamheden in volle gang.

Het slopen van de centrale, betekent dat het terrein in 2020 vrijkomt voor nieuwe ontwikkelingen. In juni 2018 hebben ENGIE en de gemeente Nijmegen daarom afspraken gemaakt over de planologische procedure die deze herontwikkeling mogelijk moet maken. Hiertoe is besloten een milieueffectrapport op te stellen, gelijktijdig met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor de herontwikkeling van het terrein.

Gebiedsvisie

Ter voorbereiding op de herontwikkeling, is door ENGIE, in samenspraak met gemeente Nijmegen, provincie Gelderland en gemeente Beuningen, een gebiedsvisie voor Centrale Gelderland opgesteld. De definitieve gebiedsvisie is in juni 2019 vastgesteld en heeft als doel om tot een breed gedragen en aantrekkelijke nieuwe invulling voor het terrein te komen. De gebiedsvisie vormt de basis voor de ruimtelijke procedures die ten grondslag liggen aan de herontwikkeling van het terrein.

In de gebiedsvisie onderschrijft ENGIE haar rol en belang binnen een nieuwe grote maatschappelijke opgave: de energietransitie. ENGIE wil zodoende het terrein Centrale Gelderland een nieuwe flexibele bestemming geven, die het mogelijk maakt om het energielandschap van het gebied te vernieuwen en in te spelen op ontwikkelingen binnen de energietransitie. Ambitie is om een landschap te creëren dat bijdraagt aan de maatschappelijke opgaves gericht op klimaat, energie, circulariteit en werkgelegenheid.

1.2 Doelstelling Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is een onderdeel van de te doorlopen project- en processtappen voor een milieueffectrapportage en bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. In de NRD worden de reikwijdte en het detailniveau van de milieueffectrapportage beschreven. De NRD beschrijft alternatieven van het plan, de milieuaspecten daarvan en het detail- en schaalniveau waarop deze worden onderzocht.

In de nota wordt op basis van de gebiedsvisie inzichtelijk gemaakt welke alternatieven voor de herontwikkeling van Centrale Gelderland onderzocht worden en welke milieuaspecten daarbij relevant zijn.

Met voorliggende NRD worden betrokken bestuursorganen en instanties geraadpleegd voor advies over het op te stellen MER en bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Met een openbare kennisgeving en het openbaar maken van de NRD, wordt ook publiek de mogelijkheid geboden tot inspraak over de inhoud

van het dan nog op te stellen MER. Het resultaat van de consultatie wordt betrokken bij het opstellen van het MER. In het MER brengen we de milieueffecten van de alternatieven voor herontwikkeling in beeld op de manier zoals beschreven in voorliggende NRD.

Naast de formele inspraakprocedure, is er op 24 juni 2019 een informele consultatie geweest voor omwonenden, waarin hen de gelegenheid is geboden om aandachtspunten, wensen en eisen ten aanzien van de NRD in te brengen. Hieruit bleek dat er draagvlak is voor de plannen, maar het vraagt wel om heel goede heldere uitleg, inspraak en aandacht voor de omgeving, nadrukkelijk ook voor de bewoners van de gemeente Beuningen en in het bijzonder het dorp Weurt aan de andere kant van het Maas-Waalkanaal.

Het doel van de NRD is om inzicht te geven in de aanpak en invullingen van het MER (eenvoudiger gesteld: een plan van aanpak voor het opstellen van het MER, en wat daar in wordt meegenomen en hoe dat wordt onderzocht). Het MER geeft vervolgens de daadwerkelijke uitkomsten en resultaten van het onderzoek, om uiteindelijk over beslisinginformatie te beschikken om op directie- en bestuurlijk niveau een gedragen voorkeursbesluit te kunnen nemen over de herontwikkeling van 'Centrale Gelderland', vormgegeven door de drie partners: ENGIE, gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland.

1.3 Proces

De NRD is de eerste stap bij het opstellen van het MER en bestemmingsplan met verbrede reikwijdte, dat door de gemeente Nijmegen wordt vastgesteld. Door de stapsgewijze aanpak wordt van een abstract niveau concreet toegewerkt naar de nieuwe toekomstige invulling en bedrijvigheid van de locatie.

Nadat het fundament is gelegd in de NRD, wordt het MER zelf opgesteld. Voor de alternatieven uit de NRD, worden de milieueffecten beschreven. Wanneer inzichtelijk is wat de effecten van de alternatieven op het terrein en de omgeving zijn, wordt een voorkeursinrichting voor het gebied bepaald. Op basis hiervan wordt het bestemmingsplan voor de inrichting van het terrein opgesteld.

De NRD wordt ter inzage gelegd en er kunnen zienswijzen worden ingediend. Over de NRD wordt advies gevraagd aan de commissie m.e.r.

Hierna worden het MER en het bestemmingsplan in ontwerp gereed gemaakt en ter inzage gelegd. Hierbij bestaat voor belanghebbenden de mogelijkheid om zienswijzen aan te dragen op het MER en het bestemmingsplan. Indien gegrond verklaard, worden de zienswijzen verwerkt in het definitieve bestemmingsplan en wordt zo nodig het MER aangepast.

1.4 Leeswijzer

Voorliggende NRD is opgebouwd uit een aantal onderdelen.

In het navolgende **hoofdstuk 2** volgt de inkadering van het beleid waarbinnen de NRD en het opstellen van het MER plaatsvindt. Het hoofdstuk geeft een toelichting op de plaats en context van een Plan-MER binnen het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte.

Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het plan- en studiegebied waarop de NRD en het MER zijn gericht; het terrein Centrale Gelderland en de omliggende gebieden. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de ambities van de gezamenlijke partners die bij de herontwikkeling betrokken zijn.

In **hoofdstuk 4** wordt een drietal alternatieven voor de invulling van de gebiedsvisie toegelicht. Een vast onderdeel van het MER, is de toetsing en vergelijking van deze alternatieven. De alternatieven volgen een logische opbouw, waarbij van maximale invulling van het plangebied, wordt toegewerkt naar een optimaal alternatief dat het best aansluit bij de gebiedsvisie en de omgeving van het plangebied.

Het **5e hoofdstuk** gaat in op het beoordelingskader en de beoordelingsmethodiek, op basis waarvan de alternatieve invullingen van de gebiedsvisie worden doorgelicht. Daarbij is aandacht voor de verschillende deelonderzoeken binnen de thema's: bereikbaarheid, kwaliteit van de leefomgeving en gezondheid en duurzame inrichting.

Het laatste **hoofdstuk 6** geeft inzicht in de procedure en planning, gericht op de stappen tussen het opleveren van de NRD tot en met de vaststelling van het MER en de onderdelen die daaraan ten grondslag liggen.

Toelichting gebruikte termen NRD & milieueffectrapportage

m.e.r.	= de milieueffectrapportage (de procedure)
MER	= het milieueffectrapport (het product)
NRD	= Notitie Reikwijdte en Detailniveau, kadervormend en normstellend document voor uitvoering m.e.r
Planm.e.r	= milieueffectrapportage voor een plan dat een kader vormt voor een besluit over één of meerdere m.e.r.(beoordelings)-plichtige activiteiten
PlanMER	= het milieueffectrapport dat het resultaat is van de planm.e.r.

2 Kaderstelling en afbakening

2.1 Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

De beoogde invulling van de herontwikkeling van het terrein Centrale Gelderland is vastgelegd in de gebiedsvisie Waal Energie. Om concreet grip te krijgen op de invulling van de herontwikkeling, is het nodig de kenmerken van het terrein en de ambities die met de ontwikkelingsopgave gepaard gaan, samen te brengen. Daarmee wil ENGIE de condities en voorwaarden scheppen voor initiatieven, passend binnen de ambities uit de gebiedsvisie.

Om de benodigde condities en voorwaarden te scheppen en 'groene, duurzame en circulaire' ontwikkelingen te realiseren, is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte een uitstekende grondlegger.

Als voorloper op de Omgevingswet- en in het kader van de Crisis- en herstelwet (Chw 2008)¹, is aan gemeenten door het Rijk toestemming gegeven om te ontwikkelen aan de hand van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Binnen de kaders van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte, mag op bepaalde onderdelen worden afgeweken van een aantal wetten en besluiten, vooral als hiermee wordt voorgesorteerd op de aanstaande Omgevingswet. Wetten of besluiten waarvan dan mag worden afgeweken zijn de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening (Wro en Bro), de Wet milieubeheer (Wm) en het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder (Wgh en Bgh).

Een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte gaat uit van uitnodiging- en toelatingsplanologie. Dit betekent dat door middel van globale afbakening van kaders en bestemmingen, door een gemeente kan worden vastgelegd waar een initiatief aan moet voldoen voor wat betreft de eisen voor onder andere geluid of geur, zodat de veiligheid en gezondheid, of milieu en duurzaamheid worden gewaarborgd. Een gemeente controleert en waarborgt de kaders van het bestemmingsplan waarbinnen initiatieven en ontwikkelingen vanuit de markt tot stand komen.

Herontwikkeling van Centrale Gelderland op basis van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte is een aangewezen manier om het milieubelang en de maatschappelijke belangen die met de herontwikkeling gepaard gaan, op een flexibele wijze vast te leggen. Hiertoe is het dus in het kader van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte noodzakelijk om de milieugebruiksruimte vast te stellen en te bepalen voor de toekomstige situatie.

Voor het bepalen van de beschikbare milieugebruiksruimte wordt voorzien in een benadering waarbij van buiten naar binnen wordt gekeken: de (bestaande) milieugebruiksruimte wordt vastgelegd en initiatieven moeten daar binnen passen. Er worden plafonds bepaald voor onder andere luchtverontreiniging en geluidsoverlast. Op basis van de alternatieven die in de NRD en MER worden toegelicht, wordt inzicht gegeven in de gebruiksruimte en zodoende de haalbaarheid en toelating van een initiatief in het gebied.

Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, zullen concrete initiatieven binnen de dan benodigde vergunningprocedures aan die gebruiksruimte in het bestemmingsplan worden getoetst. Zo kan de beschikbare gebruiksruimte in een gebied optimaal worden beheerd en benut. In het MER worden voor de conditie in het bestemmingsplan de normen, kaders en regels bepaald.

¹ De Chw zorgt voor kortere (aanvraag)procedures waardoor bouwprojecten sneller kunnen starten. De Chw sluit daardoor goed aan op de plannen om het omgevingsrecht makkelijker te maken. Daarom blijft de Chw geldig tot het moment dat de Omgevingswet van kracht wordt. Uiteindelijk zal de Chw opgaan in de Omgevingswet.

Een toetsings- en monitoringsystematiek bij de gebruikruimte moet vervolgens voor de omgeving voldoende rechtszekerheid geven, dat toekomstige initiatieven binnen de bestaande milieugebruiksruimte blijven. De toetsings- en monitoringsystematiek en de afwegingskaders is vastgelegd in de gebiedsvisie Waal-Energie.

2.2 Milieuzonering nieuwe stijl

Het afbakenen van kaders en randvoorwaarden, wordt in het opstellen- en uitwerken van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte mede gedaan op basis van 'milieuzonering nieuwe stijl'. Milieuzonering nieuwe stijl is een initiatief van de VNG² en is bedoeld om de toelating van bedrijven in een gebied te reguleren op basis van een beschikbaar gestelde milieurimte per bedrijf, aan de hand van concrete milieunormen. Deze regels en normen worden gesteld ten behoeve van een optimaal en doelmatig grondgebruik en in het belang van een goede ruimtelijke ordening en een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.

2.3 NRD en m.e.r.-plicht

Wanneer is een activiteit m.e.r.-(beoordelings)plichtig?

Het opstellen van een NRD is onderdeel van het proces van totstandkoming voor een milieueffectrapportage en bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. De wettelijke basis hiervoor ligt in de Wet Milieubeheer (Wm). Volgens de Wet milieubeheer zijn bepaalde plannen (zoals een bestemmingsplan) en besluiten (zoals een omgevingsvergunning) met mogelijke gevolgen voor het milieu m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Het vaststellen of een project al dan niet m.e.r.-plichtig is, is via de Wet milieubeheer geregeld in het Besluit m.e.r. In het Besluit m.e.r. zijn definities en drempelwaarden vastgelegd, waaruit opgemaakt kan worden of een activiteit m.e.r.-(beoordelings)plichtig is. Gezien de mogelijkheden voor grootschalige energie opwekking op het terrein geldt in ieder geval een m.e.r.-plicht voor het bestemmingsplan vanwege mogelijke activiteiten in categorie D22 (Bijlage D Besluit m.e.r.).

2.4 Plan-MER en bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

Het doel van het ingezette proces is dat mogelijke m.e.r.-plichtige initiatieven vanuit de markt binnen het plangebied, direct kunnen worden getoetst aan de kaderstelling in het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Ze hoeven hiervoor geen nieuwe planologische procedures te volgen. Het MER geeft een onafhankelijk inzicht in de mogelijke invloeden op het milieu, zowel positief als negatief, die verwacht mogen worden wanneer politiek bestuurlijk wordt gekozen voor bepaalde ruimtelijke bestemmingen en ontwikkelingen.

In de m.e.r. worden de milieueffecten van de gehele ontwikkeling van Centrale Gelderland onderzocht. Bij de daadwerkelijke realisatie van bedrijvigheid wordt in specifieke gevallen en waar nodig verfijnd en gekwantificeerd een verdiepingsslag uitgevoerd om op basis van voldoende milieu-informatie een besluit te kunnen nemen. Bijvoorbeeld over de milieuvergunning van een specifiek, zwaar bedrijf dat door zijn omvang/aard op zichzelf m.e.r.-(beoordelings)plichtig is en/of niet bij recht mogelijk wordt gemaakt in het bestemmingsplan.

² De Vereniging van Nederlandse Gemeenten, afgekort VNG, is de koepelorganisatie De VNG ondersteunt gemeenten bij het vertalen van nationaal beleid naar gemeentelijk beleid, bij kennisdeling over de uitvoeringspraktijk en behartigt de belangen van alle gemeenten bij diverse partijen.

Het definitieve MER wordt ter toetsing voorgelegd aan de Commissie m.e.r. De Commissie m.e.r. is een Nederlandse adviesraad. Zij adviseert over de kwaliteit en objectiviteit van milieueffectrapporten. De Commissie is een volgens de Wet milieubeheer zelfstandige stichting, die een deskundig en onafhankelijk advies uitbrengt.

3 Ontwikkeling en beleid 'Centrale Gelderland'

3.1 Plan- en studiegebied

Centrale Gelderland ligt aan de westkant van Nijmegen aan de Waal, aan de noordzijde van het bestaande industriegebied. Het terrein maakt onderdeel uit van het Industrie- en havengebied, gelegen op het TPN-West industriegebied. Dit is het grootste industrieterrein van Nijmegen, waarvan Centrale Gelderland de noordelijke kop vormt. Een deel van het TPN-West terrein is ook gelegen in de gemeente Beuningen. Het terrein biedt onder andere plaats aan bedrijven uit de hogere milieucategorieën.

Figuur 1. Ligging Centrale Gelderland, tussen Nijmegen-West en Beuningen aan de overzijde van het kanaal

Ten oosten van Centrale Gelderland ligt het Nyma-terrein, dit is een evenementen-locatie met industrieel karakter. Daarnaast is het een broedplaats voor cultuur en creatieve industrie. Direct daarnaast ligt nieuwbouwwijk Batavia gelegen. Ten zuidwesten van het terrein ligt het plandeel Mercuriuspark van Industrieterrein TPN west. Op dit gedeelte bevinden zich nog enkele niet-ontwikkelde kavels.

Aan de westkant van het Centrale Gelderland, aan de overkant van het Maas-Waalkanaal, liggen de dorpen Weurt en Beuningen. Aan de noordkant grenst het terrein aan de Waal met aan de overkant de uiterwaarden (Natura 2000 gebied) en het dorp Oosterhout. Te midden van het woongebied Waalfront ten zuidoosten van Centrale Gelderland ligt bedrijventerrein Mercuriuspark. Dit terrein wordt getransformeerd tot gemengd bedrijventerrein.

De terreinindeling van de voormalige elektriciteitscentrale bestond uit grotere en kleinere gebouwen, met installaties. Op dit moment wordt deze bebouwing geamoveerd. Het terrein is gelegen rondom de insteekhaven. De indeling van het terrein is in de afgelopen decennia een aantal maal uitgebreid of gewijzigd, inspelend op veranderende inzichten en ontwikkelingen op het vlak van elektriciteitsopwekking.

Een deel van het terrein van Centrale Gelderland is verhuurd aan het bedrijf BCTN, een Inland Terminal Operator. Dit bedrijf gebruikt de grond voor de containerterminal. Een terminal blijft binnen de huidige ontwikkeling van het terrein mogelijk.

Ondergronds ligt een structuur van constructies, kabels en leidingen. Momenteel wordt onderzocht welke delen hiervan moeten worden gesloopt en welke delen moeten worden gehandhaafd voor toekomstig hergebruik. De insteekhaven, bijbehorende kades en enkele hoofdwegen van Centrale Gelderland zullen

naar verwachting blijven bestaan. Voor wat dat betreft ligt een deel van de invulling van het terrein dus al vast. Het gebied gaat in de toekomst ruimte bieden voor vestiging van zowel regionale als bovenregionale bedrijvigheid met een accent op opwekking van (duurzame) energie en havengerelateerde en logistieke bedrijvigheid.

Ontsluiting

De regio Nijmegen heeft voor zowel vervoer over water als vervoer over de weg een strategische positie tussen de Randstad en het Duitse achterland. Het terrein is ontsloten op de snelweg A73 in het zuiden en via de N325 op de A15 in het noorden. Ook Via water is er een goede ontsluiting, via de Waal en het Maas-Waalkanaal. Centrale Gelderland ligt net buiten de sluis en wordt via een insteekhaven direct ontsloten op de Waal. Industrierrein TPN-West vervult een belangrijke functie als vestigingslocatie voor bedrijven in de logistiek en (maak)industrie. De Centrale Gelderland en omliggende bedrijven kunnen op deze plek gebruik maken van de Waal voor de aan- en afvoer van brandstoffen (nieuwe energiedragers), grond- en hulpstoffen, producten en reststoffen.

Zonne-energie

Het bestaande zonnepark is ongeveer 3 ha groot en ligt aan de oostkant van het terrein. Het zonnepark bestaat uit circa 8.000 zonnepanelen.

De panelen worden - op termijn en indien mogelijk - verplaatst naar daken en gevels van nieuwe gebouwen op het terrein. Alle nieuwe gebouwen op het terrein krijgen zonnepanelen.

Windturbines

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben een omgevingsvergunning en een vergunning en ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming verleend voor twee windturbines op het terrein. De twee turbines zijn gepland op het meest noordelijke deel van het terrein nabij de containerterminal. De verwachting is dat de windturbines ongeveer 5.000 huishoudens van groene stroom kunnen voorzien. De windturbines zijn middels de verstrekte omgevingsvergunning al ruimtelijk getoetst en inpasbaar bevonden.

Besluitvorming over de komst van deze windturbines maakt daarom geen onderdeel uit van de nu te doorlopen bestemmingsplanprocedure en MER.

3.2 Het voornemen: ambitie gezamenlijke partners

De drie partners ENGIE, gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland hebben ieder afzonderlijk eigen beleidsdoelen geformuleerd met betrekking tot het terrein van Centrale Gelderland. Daarnaast heeft de aangrenzende gemeente Beuningen haar belangen met betrekking tot de herontwikkeling kenbaar gemaakt. De belangen van deze partijen hebben een plek gevonden in de Gebiedsvisie Waal Energie. Omwonenden, bij het terrein betrokken organisaties en bedrijven zijn geconsulteerd gedurende het opstellen van deze visie. Met het gezamenlijk proces van totstandkoming van het MER en Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte wordt beoogd zo goed mogelijk gehoor te geven aan de beleidsdoelen en belangen van de betrokken partijen.

3.2.1 ENGIE

Centrale Gelderland heeft in het verleden een rol vervuld voor grote maatschappelijke opgaves, zoals de realisatie van elektrische straatverlichting, het elektrische tramvervoer en de energie die nodig was voor de wederopbouw van Nederland.

ENGIE stelt dat zij nu met Centrale Gelderland voor een nieuwe grote maatschappelijke opgave staat, namelijk de energietransitie. ENGIE heeft zodoende het voornemen om voort te bouwen op de geschiedenis van Centrale Gelderland, en het terrein daarom een nieuwe flexibele bestemming te geven die het mogelijk maakt om het energielandschap van het gebied te vernieuwen.

Centrale Gelderland biedt voor ENGIE qua ligging en bereikbaarheid goede kansen voor 'groene en duurzame' ontwikkelingen als energieopwekking, energieopslag, energieoverslag- en distributie. Daarnaast biedt het kans voor research en development-functies binnen de ontwikkeling en levering van energiediensten en onderzoek en innovatie.

De herontwikkeling van het terrein is opgenomen in het Regionaal Programma Werklocaties. Het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) van de provincie Gelderland gaat in op hoe de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen de vraag en het aanbod naar werklocaties in balans brengen.

In aansluiting op het RPW hebben nieuwe functies een onderlinge samenhang zodat het terrein zich ontwikkelt als Groene Hub, waar ondernemers samenwerken op het gebied van energie, water, afval, grondstoffen en logistiek. Centrale thema's zijn cascaderen en het opwekken van duurzame energie. Synergie tussen bedrijven is daarbij het uitgangspunt: de output van het ene bedrijf is de input voor een ander. De volgende hoofdfuncties zijn een kans voor het terrein van de Centrale:

- Bedrijvigheid
 - Energie;
 - Logistiek.

- Groen hub
 - Creative, circulaire en duurzame industrie, kennis en ontwikkeling
 - Haven- en watergebonden activiteiten.

Centrale Gelderland is niet geschikt voor realisatie van woonfuncties of recreatieve functies als hoofdfuncties. Het is een buitendijks gebied, waar woningbouw niet is toegestaan en daarnaast verhouden deze functies zich niet met de grootschalige opwekking van zon- en windenergie, industrie en logistieke en watergebonden of -verbonden bedrijvigheid.

3.2.2 Gemeente Nijmegen en provincie Gelderland

In de aanloop naar de Gebiedsvisie Waal Energie heeft de gemeente Nijmegen in samenspraak met de provincie en Engie zes uitgangspunten geformuleerd die met de herontwikkeling van Centrale Gelderland worden beoogd:

1. Het terrein draagt bij aan de energietransitie, zowel in concrete opwekking als ook door innovatie, educatie en voorbeeldfuncties op het terrein.
2. Het gebied blijft onderdeel van het geluidgezonde industrieterrein TPN-west. Hier is industriële bedrijvigheid mogelijk tot maximaal cat. 5.2 met inachtneming van de bestaande kaders zoals de huidige geluidszone en het externe veiligheidsbeleid.

3. Gelet op de unieke ligging van het gebied aan het water en de aanwezigheid van BCTN is de watergebonden bedrijvigheid een passende functie voor het terrein.
4. De ambitie is om het terrein meer te openen zodat er een connectie ontstaat met Weurt, Nijmegen en de directe omgeving.
5. Het terrein ontwikkelt zich als vitaal werkgebied. Daarmee kan invulling worden gegeven aan de regionale ambitie om de 4e economische regio van Nederland te worden.
6. Het gebied wordt in nauwe en continue afstemming met de omgeving ontwikkeld.

3.2.3 Gemeente Beuningen

Gemeente Beuningen staat achter de ambitie om Centrale Gelderland duurzaam te ontwikkelen en in te richten. Beuningen streeft er zelf naar om in 2040 energieneutraal te zijn. Samen met inwoners, ondernemers, partners en stakeholders werkt Beuningen aan een gemeente die klaar is voor de toekomst in 2040.

De gemeente Beuningen denkt mee vanuit de belangen van de Weurtse leefomgeving. Daarnaast biedt de herontwikkeling en duurzaamheidsambitie van het terrein kansen voor de gemeente Beuningen. Als buurgemeente kijkt en denkt zij daar graag over mee. Wat die herontwikkeling en kansen betekenen voor de kwaliteit van de leefomgeving van haar inwoners, staat daarbij centraal.

3.3 Vigerend beleid

Bestemmingsplan en Barro³.

In het bestemmingsplan is Centrale Gelderland bestemd voor Bedrijf - Elektriciteitscentrale en Bedrijf - Containerterminal. In het Barro is het terrein door het Rijk aangewezen als vestigingsplaats voor grootschalige elektriciteitsopwekking. Dit besluit bepaalt dat binnen het grondgebied van Centrale Gelderland ruimte moet zijn voorzien, voor de vestiging van grootschalige elektriciteitsopwekking. Het aangewezen bouwvlak komt echter niet voort uit het Barro. Dit is een eigen invulling van de gemeente, binnen haar bestemmingsplan, waarmee wordt voorzien in een vestigingsplaats als genoemd in het Barro.

Barro Water

Mogelijkheden voor wonen, werken en recreëren in het rivierbed, in dit geval van de Waal, moeten vooraf worden afgewogen. De afvoer van de rivier mag niet gehinderd worden door toekomstige activiteiten. Ook is het niet gewenst dat nieuwe activiteiten een belemmering vormen voor toekomstige verruiming van het rivierbed.

De Waal is aangewezen als verbindingswater voor vrachtscheepvaart en heeft daarmee een belangrijke economische functie. Door het rijk is de Beleidslijn Grote Rivieren opgesteld. Uitgangspunt van de beleidslijn is het waarborgen van een veilige afvoer en berging van rivierwater onder normale en onder maatgevende hoogwaterstanden.

Vergunningverlening voor activiteiten in het rivierbed, vindt plaats op grond van de Waterwet. De ruimtelijke regelgeving op grond hiervan is neergelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), met regels die doorwerken in bestemmingsplannen van gemeenten. Regels in het Barro op dit punt zijn erop gericht om ontwikkelingen tegen te gaan die de afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed kunnen verminderen en daarmee het risico op overstromingen kunnen vergroten.

³ Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Regionaal Programma Werklocaties Arnhem-Nijmegen

De herontwikkeling van het terrein is opgenomen in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Op 6 februari 2018 hebben Gedeputeerde Staten het RPW voor de regio Arnhem-Nijmegen vastgesteld. In het RPW is het Centrale Gelderland aangewezen voor de ontwikkeling van een groene hub. Doel van een groene hub is het ontwikkelen van een omgeving waarin initiatieven die slim, schoon en duurzaam zijn elkaar vinden en versterken. Synergie tussen bedrijven is daarbij het uitgangspunt: de output van het ene bedrijf is de input voor een ander. Daarmee levert een groene hub een bijdrage aan een betaalbare en regionaal geproduceerde duurzame energievoorziening en een groene en circulaire regionale economie.

Gebiedsvisie TPN-West

Het terrein van Centrale Gelderland maakt onderdeel uit van een groter industriegebied TPN West. Vanwege recente ontwikkelingen van woningbouw in het Waalfront, de bouw van de Oversteek, transformatie van het NYMA gebied, en de sluiting van de kolencentrale van ENGIE en de invloed op het industriegebied en directe (woon)omgeving hiervan, hebben de gemeente Nijmegen en gemeente Beuningen, in samenwerking met stakeholders een gebiedsvisie opgesteld, maar nog niet vastgesteld.

Omgevingsvisie Gelderland

In de Omgevingsvisie van de provincie Gelderland staan een aantal algemene kaders en uitgangspunten die relevant kunnen zijn voor de herontwikkeling van Centrale Gelderland. Waaronder het streven dat de provincie en haar partners hebben ten aanzien van een betrouwbare, betaalbare en hernieuwbare energievoorziening en naar energieneutraliteit in 2050. Voor de stadsregio Arnhem-Nijmegen, waaronder Centrale Gelderland, wordt onder meer het sterk logistiek vestigingsklimaat als onderdeel van de corridor Rotterdam – Ruhrgebied genoemd.

Provincie Gelderland heeft daarnaast recent een rapport uitgebracht als uitwerking van de Omgevingsvisie, ten aanzien van toekomstbestendige bedrijventerreinen. Duurzaamheid, en met name de energietransitie is daarin een van de belangrijkste thema's. Daarmee vormt dit rapport tevens een aansluitend kader op de herontwikkeling van Centrale Gelderland.

De provincie zet in het rapport in op toekomstbestendige bedrijventerreinen. Toekomstbestendige bedrijventerreinen zijn terreinen waar bedrijven, overheden en beheerders samenwerken aan toekomstige kansen en aanpak van knelpunten op het gebied van economie, duurzame energie, klimaat, gezondheid en ecologie, waarmee een aantrekkelijker vestigingsklimaat wordt gecreëerd en wordt toegewerkt naar energieneutrale en klimaatbestendige bedrijventerreinen in 2050.

4 De alternatieven

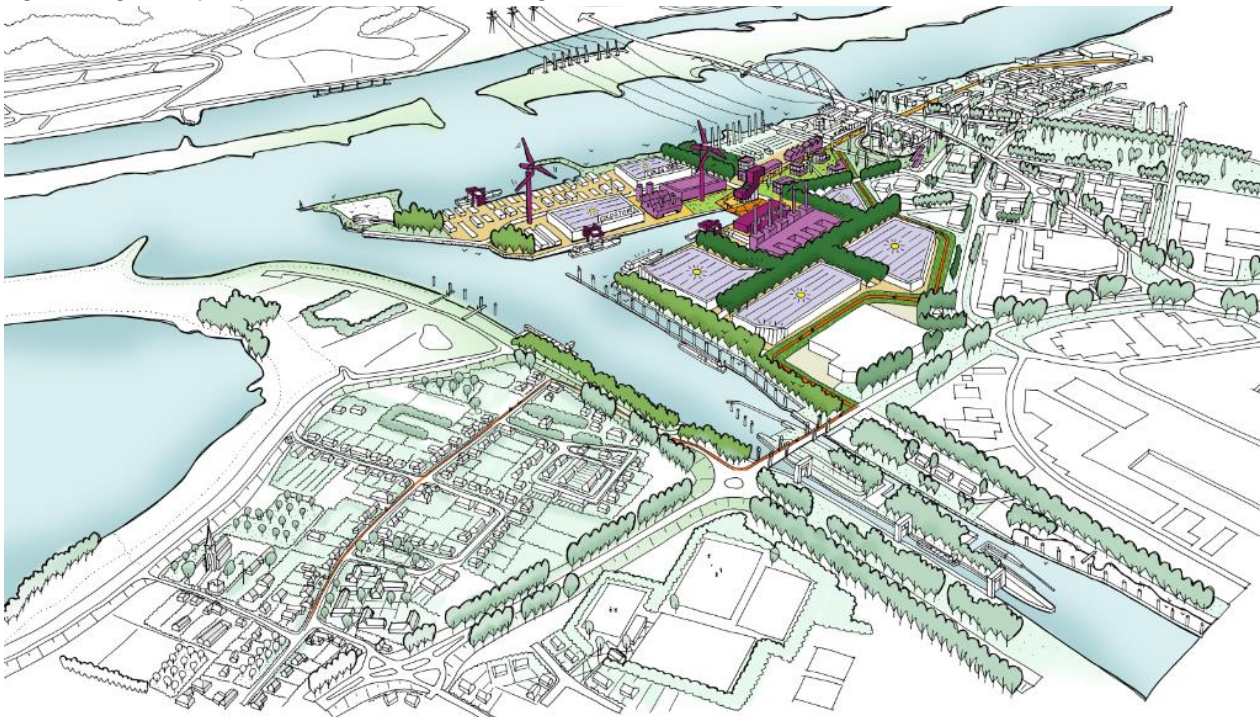
In het MER moeten realistische, uitvoerbare alternatieven voor de invulling van terrein Centrale Gelderland worden onderzocht, om de besluitvorming over het bestemmingsplan te ondersteunen met milieu-informatie. Het doel is om binnen de verschillende alternatieven, de in de gebiedsvisie voorziene ontwikkelingsmogelijkheden, de effecten zo volledig en breed mogelijk te belichten (volledige bandbreedte). Dat is een voorname reden om met meer dan één alternatief te werken.

Om het aantal mogelijke alternatieven te beperken en een structuur aan te brengen is gekozen voor een gelaagd principe in de opbouw van de alternatieven, en waarbinnen de hele bandbreedte van keuzemogelijkheden gedekt is en passend zijn binnen de gebiedsvisie. Er zijn zodoende twee alternatieven opgesteld, die beide passen binnen de gebiedsvisie en die worden afgezet tegen de referentiesituatie (dat is de situatie op basis van autonome ontwikkelingen)

- Basisalternatief: maximale benutting van de beschikbare gebruiksruimte
- Lagere impact alternatief

Een referentie met daarbij twee alternatieven is dus een noodzakelijke en verantwoorde werkwijze en aanpak om de effecten zo breed mogelijk inzichtelijk te maken. De verschillende onderzoeken die in het MER worden uitgevoerd, richten zich op de kaders en mogelijkheden binnen deze alternatieven. Het doel van dit MER is derhalve niet om een alternatief te vinden waarbij de maximale gebruiksruimten worden opgevuld, tot maximale bandbreedte. Met de opdeling van het MER in deze alternatieven, wordt juist stapsgewijs toegewerkt naar een passende inrichting en invulling van het gebied, dat past binnen de kaders van wat acceptabel is, en in afstemming met de omgeving. Het onderzoek naar de alternatieven levert daarmee beslisisinformatie op om tot vaststelling van het bestemmingsplan te komen.

Figuur 2 Vogelvluhtperspectief Gebiedsvisie Waal Energie vanuit Weurt

4.1 Referentiesituatie: autonome ontwikkeling

Een wettelijke verplichting is om in het MER in te gaan op de situatie die ontstaat indien de voorgenomen activiteit niet gerealiseerd zou worden. Dit wordt aangeduid als de '**referentiesituatie**'.

De toestand van het milieu in de referentiesituatie wordt altijd gebaseerd op de bestaande situatie van het milieu, samen met de gevolgen van de zogenaamde autonome ontwikkelingen rondom het plangebied.

De referentiesituatie gaat ervan uit dat vastgesteld overheidsbeleid (en de gevolgen daarvan) zal worden gerealiseerd.

Deze situatie bestaat dus uit de huidige situatie plus de situatie die op termijn ontstaat als gevolg van de toekomstig zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied.

De autonome ontwikkelingen in deze studie zijn:

- Sloop van de energiecentrale ENGIE⁴;
- De bouw van 2 windturbines;
- Ontwikkelingen BCTN-terrein binnen de huidige vergunning;
- Ontwikkeling Mercuriuspark;
- Waalfront en Waalsprong-ontwikkeling;
- Ontwikkeling NYMA-terrein.

Het beschrijven van de referentiesituatie vraagt om een gedegen analyse van de vraag hoe het studiegebied er in de toekomst uit zal zien bij ongewijzigd beleid. Omdat er een verschil kan zitten in de vergunde situatie en de daadwerkelijke autonome situatie, wordt niet uitgegaan van de feitelijke, bestaande toestand na realisatie, maar van het gebruik op basis van de genomen besluiten en verleende vergunningen. De uitgangspunten die hiervoor worden gehanteerd worden in het MER onderbouwd.

Voor de referentiesituatie wordt tevens bepaald wat de beschikbare gebruiksruimte is, onder meer binnen de huidige geluidzone industrielawaai en luchtkwaliteit. De methoden hiervoor worden later in dit NRD toegelicht.

De twee alternatieven 'Basis: maximale gebruiksruimte' en 'Lagere Impact' bouwen voort op de referentiesituatie: autonome ontwikkeling, waarbij de gebiedsvisie als uitgangspunt geldt.

4.2 Basisalternatief: maximale gebruiksruimte

In het **basisalternatief** wordt gekeken naar de effecten van realistisch maximale invulling van het gebied, op basis van de gebiedsvisie en op basis van de beschikbare gebruiksruimte. Dat betekent dat in het alternatief de gebruiksruimten in het gebied maximaal worden benut. De gebiedsvisie geldt hierbij als uitgangspunt om de gebruiksruimte op het terrein te verdelen. Aan de hand van de gebruiksruimte wordt ook aangegeven welke soort bedrijven daar (naar verwachting) mogelijk is.

Het MER richt zich hierbij vooral op:

- Luchtkwaliteit: stikstofdepositie;
- Opvullen huidige geluidsruimte;
- Maximum verkeersintensiteiten;
- Externe Veiligheid.

4 Er is reeds een sloopvergunning voor de centrale afgegeven. De sloop van de kolencentrale is daarmee de autonome ontwikkeling. Voor elke andere vorm van grootschalige energie-opwekking conform Barro (hoofdstuk 2) is nog geen vergunning afgegeven, dus dat is onderdeel van het voornemen (en niet van de autonome ontwikkeling).

Het inzicht in de invulling van het gebied op basis van maximale gebruiksruimte, is niet het einddoel, maar biedt de mogelijkheid om in gezamenlijkheid en naar redelijkheid te zoeken naar een voorkeursvariant, passend bij de ambities en wensen van de betrokken partijen en de omgeving.

4.3 Lagere impact alternatief

Aan de hand van het onderzoek naar de maximale gebruiksruimte in het basisalternatief, wordt in het **lagere impact alternatief** onderzocht in hoeverre een optimalisatie mogelijk is.

De centrale vraag in dit alternatief is: 'welke gebruiksruimte is er minimaal nodig voor realisatie van de gebiedsvisie?' Ten opzichte van het basisalternatief betekent dit op het gebied van:

- Luchtkwaliteit/stikstofdepositie: instellen van kaders voor uitstoot;
- Geluid: Beperken van geluidruimte binnen de doelstellingen van de gebiedsvisie (wat betreft soort bedrijvigheid binnen het terrein) en eventueel toepassen van geluidswerende maatregelen bij/langs infrastructuur;
- Verkeer: toepassen schone alternatieven transport, verkeer en distributie.
- Externe veiligheid: beperkingen binnen de toelating van risicovolle activiteiten.

Hoe, welke ruimte en op welke manier deze optimalisatie plaats kan vinden, wordt op basis van de ambities voor het gebied bepaald aan de hand van de milieuonderzoeken en in nauw overleg met ENGIE, de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland. In het MER wordt beschreven en beargumenteerd welke optimalisaties voor dit alternatief zijn toegepast en wat hiervan de effecten zijn. Luchtkwaliteit is in de optimalisatie een belangrijk te onderzoeken aspect (zie ook hoofdstuk 5), maar is minder geschikt als criterium voor de verdeling van gebruiksruimte in relatie tot de toelating van activiteiten, omdat dit zich minder eenvoudig laat begrenzen.

4.4 Voorkeursrichting

Het onderzoek naar de alternatieven levert beslisinformatie op om tot optimalisatie van het voornemen te komen (een bestemmingsplan verbrede reikwijdte op basis van de gebiedsvisie). Wanneer grip is op de effecten en uitwerking van de alternatieven, wordt in gezamenlijkheid en afstemming met de betrokken partijen, een keuze gemaakt ten aanzien van de inrichting en kaders voor ontwikkeling. Op basis hiervan wordt het bestemmingsplan voor de inrichting van het terrein opgesteld en worden de kaders voor de verbrede reikwijdte bepaald.

Afweging van de invulling vindt niet uitsluitend plaats op grond van milieucriteria, maar ook op basis van bijdrage aan energietransitie, bijdrage aan het terreinconcept(synergie) en werkgelegenheid, zoals voorgenomen in de gebiedsvisie.

5 Beoordelingskader

5.1 Detailniveau en beoordelingsmethodiek

De kern van het MER is dat de belangrijkste gevolgen van de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bestemmingsplan op het milieu overzichtelijk in beeld worden gebracht. Het detailniveau van het MER moet aansluiten op het detailniveau van het bestemmingsplan.

In het navolgende is aangegeven welke aspecten nader worden onderzocht in het MER en op basis van welke criteria de nader te onderzoeken milieuaspecten worden beoordeeld.

Voor diverse milieuaspecten kan de beoordeling niet aan kwantitatieve effecten worden gekoppeld of is dit niet nodig. Deze aspecten zullen aan een kwalitatieve effectbeschrijving worden onderworpen. De effecten ten opzichte van de referentiesituatie worden per criterium vertaald naar een kwalitatieve score op de volgende scoreschaal:

Score	Verklaring
++	Zeer positief effect
+	Positief effect
0/+	Licht positief effect
0	Geen effect/neutraal
0/-	Licht negatief effect
-	Negatief effect
---	Sterk negatief effect

Bouw- en aanlegfase

Een belangrijk aspect in zowel NRD als MER is de aandacht voor de omgeving in relatie tot de bouw- en aanlegfase van de herontwikkeling. Tijdens deze fase ontstaat een tijdelijke situatie waarin de omgeving te maken krijgt met de effecten van de realisatie van de herontwikkeling. Dat betekent dat de bereikbaarheid, lucht- en geluidskwaliteit voor een bepaalde periode aan mogelijke verandering onderhevig zijn. Hiervoor wordt in de beoordeling van alternatieven en het eindrapport een onderdeel opgenomen.

5.2 Te onderzoeken (milieu)aspecten

5.2.1 Overzicht (milieu)aspecten

In een MER komen alle relevante ruimtelijke thema's en milieuthema's aan bod waarvan de effecten in beeld worden gebracht. De thema's zijn onderverdeeld in drie hoofdaspecten:

1. Bereikbaarheid
2. Kwaliteit van de leefomgeving en gezondheid
3. Duurzame inrichting

In tabel 1 zijn de nader te onderzoeken thema's met bijbehorende toetsingscriteria weergegeven. In het vervolg van dit hoofdstuk worden de te onderzoeken milieuaspecten nader toegelicht.

Door gemeente Nijmegen en de provincie zijn in eerdere stadia al onderzoeken gedaan, gerelateerd aan te onderzoeken milieuaspecten. Deze worden in dit proces afgewogen en meegenomen in de beoordeling.

Tabel 1. Thema's en onderzoeken NRD Centrale Gelderland

Thema	Aspect	Toetsingscriteria
Bereikbaarheid	Verkeer	Bereikbaarheid gemotoriseerd verkeer (o.b.v. intensiteiten, capaciteiten en ontwikkelingen) Bereikbaarheid per openbaar vervoer, langzaam verkeer Verbetering/verslechtering verkeersveiligheid Scheepvaart, extra scheepvaartbewegingen
Kwaliteit leefomgeving en Gezondheid	Geluid	Verschillen in geluidbelasting door industrielawaai, wegverkeerslawaai, scheepvaartlawaai en cumulatief lawaai, dit laatste inclusief de invloed van windturbines Juridische haalbaarheid
	Luchtkwaliteit	Gevolgen voor de luchtkwaliteit (NO _x en fijnstof) Stikstofdepositie op Natura 2000 Juridische haalbaarheid (toetsing grenswaarden Wm)
	Natuur	Natura 2000, in een passende beoordeling inclusief de gevolgen door stikstofdepositie Juridische haalbaarheid (stikstofdepositie) Ecologische Hoofdstructuur (GNN) Soortenbescherming
	Externe veiligheid	Groepsrisico Plaatsgebonden risico
	Geur	Geurbelasting op gevoelige objecten
Duurzame inrichting	Bodem en water	Bodem- en (grond)waterkwaliteit Grond- en oppervlaktewaterkwantiteit/wateroverlast Waterveiligheid
	Duurzaam ruimtegebruik	Mate van meervoudig/intensief ruimtegebruik Mate (van behoud) van flexibiliteit
	Energie en circulariteit	Beperken van de energievraag Gebruik 'duurzame' energiebronnen Kansen voor circulariteit
	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Aantasting / verbetering openbare ruimte/ruimtelijke kwaliteit Herkenbaarheid/afleesbaarheid landschap, cultuurhistorische waarden

Milieuvergunningplichtige activiteiten genoemd in het Besluit mer

In de bijlage bij het Besluit m.e.r. zijn verschillende MER(beoordelings)plichtige activiteiten opgenomen, waarbij het gaat om het oprichten, uitbreiden of wijzigen van en inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Het bestemmingsplan vormt het kader voor de eventuele toelating van deze inrichtingen.

Voor elk van deze activiteiten wordt nagegaan of de toelating past binnen het voornemen en zo ja, of er voor die betreffende inrichting nog andere te onderzoeken aspecten van belang kunnen zijn dan de hierboven benoemde. Zo ja dan worden de betreffende effecten in het MER betrokken. Indien het niet mogelijk is om de effecten in voldoende mate te onderzoeken of te beschouwen, dan kan alsnog besloten worden de toelating er van uit het voornemen weg te laten.

5.2.2 Bereikbaarheid

Verkeer

Onder het thema bereikbaarheid komen in het MER de effecten aan de orde die gerelateerd zijn aan veranderingen in mobiliteit en infrastructuur. Veranderingen ontstaan door verschuiving in de verkeersstromen, bijvoorbeeld door het verdichten en transformeren van het plangebied met extra bedrijfsfuncties en door veranderingen in vervoerskeuzes, zoals meer gebruik van openbaar vervoer en langzaam verkeer en minder autogebruik (wijzigingen in de modal split). Ook kunnen veranderingen ontstaan door wijziging van de infrastructuur.

Het effect op de bereikbaarheid wordt op basis van een verkeersmodel bepaald en richt zich op de mate waarin het gebied op een goede manier kan worden ontsloten op het hoofdwegennet van gemeente en provincie. De centrale vraag is daarbij of de infrastructuur voldoende capaciteit heeft om de verkeerseffecten die met de veranderingen gemoeid zijn, te kunnen opvangen.

Op basis van te verwachten vervoersbewegingen en verwachte ontwikkelingen voor openbaar vervoer en langzaam verkeer, worden uitspraken gedaan over de bereikbaarheid in en rond het plangebied. Daarnaast worden ontwikkelingen met verkeerseffecten in de directe omgeving van het plangebied meegenomen in de beoordeling van de alternatieven. Daarbij moet onder andere gedacht worden aan de ontwikkeling van het Mercuriuspark bedrijventerrein, Nyma en BCTN.

De verkeersveiligheid wordt kwalitatief bepaald aan de hand van wijzigingen in verwachte verkeersintensiteiten en is afhankelijk van aanwezige ontsluitingsstructuren en voorziene wijzigingen in infrastructuur.

Binnen het onderdeel verkeer, wordt ook scheepvaart meegenomen. De vraag is hoeveel extra scheepvaartbewegingen de herontwikkeling kan opleveren ten opzicht van het huidig aantal bewegingen op de Waal en het Maas-Waalkanaal. De effecten van de toename van het scheepvaartverkeer worden bovendien meegenomen in de onderzoeken gericht op de kwaliteit van de leefomgeving en gezondheid.

5.2.3 Kwaliteit van de leefomgeving en gezondheid

Het thema Kwaliteit van de Leefomgeving en Gezondheid omvat in het MER voor ENGIE de meer klassieke (fysische) milieuaspecten geluid, luchtkwaliteit, natuur, externe veiligheid en geur. Deze aspecten kunnen ook van invloed zijn op de gezondheid van mensen en de kwaliteit van de woonomgeving. Deze aspecten vinden hun oorsprong binnen het plangebied en veroorzaken mogelijke effecten voor de omgeving buiten het plangebied.

Gezondheid is een belangrijk aspect van integraal omgevingsbeleid. Om die reden is gezondheid, naast veiligheid, expliciet in de omgevingswet vastgelegd. Het gaat daarbij over het nadrukkelijk en op een slimme manier rekening houden met gezondheid bij de inrichting van de leefomgeving. In het MER wordt gezondheid zo integraal mogelijk meegenomen door de onderlinge samenhang van separate milieuaspecten te beschouwen die van belang zijn voor een gezonde leefomgeving, zoals o.a. geluid, luchtkwaliteit en veiligheid. Tevens wordt onderzocht in hoeverre bij de Gelderse Gezondheidswijzer kan worden aangehaakt (deze is vooral ontwikkeld voor woongebieden).

Geluid

De Wet Geluidshinder (Wgh) geldt als juridisch kader voor het Nederlands geluidsbeleid. De Wgh bevat een set regels ter voorkoming en bestrijding van geluidshinder door industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. De wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn woonomgeving en bevat bijvoorbeeld normen voor de geluidsbelasting op de gevel van een woning, inrichting of een geluidgevoelige bestemming.

Voor het aspect geluid worden ten behoeve van het MER de effecten van de bedrijvigheid en de ontsluitingsstructuur inzichtelijk te gemaakt, op basis van een geluidmodel. In dit geluidmodel wordt ook rekening gehouden met piekgeluiden zoals afkomstig van de containerterminal. De huidige gebruikruimte wordt beschreven en is bepalend voor de ruimte die er is voor de toelating van ontwikkelingen. De autonome ontwikkeling met de alternatieven wordt kwantitatief bepaald. Daarnaast wordt voor nieuw aan te leggen wegen, de te reconstrueren wegen en de bedrijvigheid de juridische haalbaarheid bepaald met een doorkijk van mogelijke geluidbepalende maatregelen.

Luchtkwaliteit

In overeenstemming met de Europese regelgeving op dit gebied zijn in de Wet milieubeheer (Wm) luchtkwaliteitseisen opgenomen. Hierin worden grenswaarden voor luchtkwaliteit gesteld. Het doel van het milieuonderzoek naar de luchtkwaliteit is om te toetsen of er wordt voldaan aan de luchtkwaliteitseisen uit hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer.

Voor het aspect luchtkwaliteit dienen ten behoeve van het MER de effecten van de bedrijvigheid en de ontsluitingsstructuur binnen het beoordelingsjaar (naar huidig inzicht 2029) inzichtelijk te worden gemaakt, gecumuleerd en vergeleken te worden met de huidige en autonome situatie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van modelberekeningen (fijnstof en NO_x).

Stikstof

In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) is het noodzakelijk om berekeningen uit te voeren om de stikstofemissie en -depositie te bepalen van de voorgenomen activiteit. Afhankelijk van de hoeveelheid emissie en depositie én de situatie in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd in het kader van de Wnb.

In het kader van recente jurisprudentie staat de wijze waarop omgegaan kan worden met stikstofemissie en -depositie ter discussie. De verwachting is dat in de zomer van 2019 een richtlijn beschikbaar komt hoe met saldering van emissies en/of deposities bij nieuwe projecten om kan worden gegaan en welke tools of berekeningen noodzakelijk zijn. In verband met de nog te verschijnen richtlijnen, wordt dit in het MER nader uitgewerkt.

Fijnstof

Naast een stikstofberekening wordt getoetst wat de mate van fijnstof (PM10) in de lucht rond het projectgebied is. Voor PM10 is er een jaargemiddelde grenswaarde van 40 µg/m³ die niet mag worden overschreden en er is een etmaalgemiddelde grenswaarde van 50 µg/m³ die niet meer dan 35 keer per jaar mag worden overschreden.

Natuur

De voorgenomen activiteiten kunnen mogelijk negatieve gevolgen hebben op de beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. Bij de beoordeling van de genoemde criteria wordt bijvoorbeeld gekeken naar effecten op ruimtebeslag (verlies van leef-, broed- of foerageergebied), verstoring en ecologische relaties (barrièrewerking, versnippering).

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 richt zich op het behoud en de ontwikkeling van natuurgebieden in Europa. Het is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens de richtlijnen moeten landen specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Alternatieven worden beoordeeld op de mate waarop ze effect hebben op de instandhoudingsdoelen uit het Natura 2000-beleid.

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Voor dit beoordelingscriterium staat de invloed van de alternatieven op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Gelders Natuurnetwerk (voorheen de ecologische hoofdstructuur) centraal. Een positieve score wordt toegekend aan een alternatieven dat in belangrijke mate bijdraagt aan het versterken van de wezenlijke kenmerken en waarden. Een negatieve score past bij een alternatief dat significant negatieve effecten heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden.

Beschermde soorten

Er is door eerdere onderzoeken al veel informatie over de aanwezigheid van beschermde diersoorten op het terrein van Centrale Gelderland en haar omgeving bekend. Indien nodig zal aanvullend veldonderzoek worden uitgevoerd. De scores voor dit beoordelingscriterium worden toegekend op basis van de invloed van elk van de alternatieven op beschermde soorten en hun leefgebieden op basis van de expertise van ecologen en de kennis opgedaan in ecologisch onderzoek bij vergelijkbare activiteiten. Een positieve score wordt toegekend aan een alternatief dat in belangrijke mate bijdraagt aan het vergroten van leefgebieden en het verbeteren van de kwaliteit. Een negatieve score past bij een alternatief waarbij soorten in ernstige mate in hun voortbestaan worden bedreigt of leefgebied van deze soorten op grote schaal verdwijnt.

Externe veiligheid

Bij het toetsen van externe veiligheid gaat het om het voorkomen en beheersen van risico's voor de omgeving. Daarbij gaat het om de eventuele situering van risicovolle bedrijven, gevaarlijk transport of kwetsbare objecten en de risico's die daarbij gelden voor woningen en inrichtingen in het gebied.

Bij de beoordeling van externe veiligheidsrisico's wordt gebruik gemaakt van de begrippen Plaatsgebonden Risico (PR) en Groepsrisico (GR), waarbij geldt dat PR de kans per jaar is dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd in de omgeving van het gebied zou verblijven, overlijdt als gevolg van een voorval waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het GR is de cumulatieve kans per jaar dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in de omgeving, waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn.

De PR en GR worden berekend overeenkomstig de hiervoor geldende regelgeving en worden te samen met reeds berekende PR en GR van al bestaande en voorziene Externe Veiligheidsrisico's in beeld gebracht, zoals van het vrachtvervoer over de Waal en de voorziene windturbines op het terrein van Centrale Gelderland.

Geur

Hierbij gaat het om de geurbelasting op 'geurgevoelige objecten' (zoals woningen, maar ook andere gebouwen waar mensen langere tijd verblijven) die optreedt als gevolg van mogelijke geuremissies van de voorziene ontwikkelingen. De kans op het optreden van geuremissies wordt (kwalitatief) beschreven, evenals de maatregelen om geurhinder in de omgeving te beperken en de kaders die daarvoor in de planregeling kunnen worden opgenomen op basis van milieuzonering nieuwe stijl (zie paragraaf 2.2). Daarnaast worden eventuele geuremissies getoetst aan het provinciale geurbeleid voor de industrie.

5.2.4 Duurzame inrichting

Onder het thema duurzame inrichting vallen in het MER alle thema's die bijdragen aan de ontwikkeling van een duurzaam en toekomstbestendig gebied. Duurzame inrichting omvat de aspecten water & bodem, duurzaam ruimtegebruik, energie, circulariteit, archeologie, cultuurhistorie en landschap. Deze aspecten hebben veelal een beperkte uitstraling buiten het plangebied en zijn dus vooral voor de inrichting van het plangebied zelf relevant.

Water en bodem

Onder dit aspect wordt beoordeeld wat de mogelijke effecten zijn van de beoogde ontwikkelingen op bodem- en (grond)waterkwaliteit en oppervlakte- en grondwaterkwantiteit. Daarnaast beschouwt het de milieukundige bodemkwaliteit (verontreinigingen). Hierbij worden zoveel mogelijk kwantitatieve resultaten van uitgevoerde en nog uit te voeren onderzoeken gebruikt.

Eventueel wordt onder dit thema nog aangegeven wat de risico's zijn ten aanzien van niet gesprongen explosieven.

Duurzaam ruimtegebruik

De beoordeling van de duurzaamheidscriteria vindt naar huidig inzicht plaats ten opzichte van het gehele industrieterrein. Wanneer ten opzichte van dezelfde referentiesituatie als de overige milieucriteria wordt beoordeeld, zullen waarschijnlijk alleen negatieve beoordelingen kunnen worden gegeven.

Energie

Energie is een vraagstuk dat toetst of de voorgenomen activiteiten aan de energie- en duurzaamheidsambities die gelden voor het gebied kunnen voldoen. Onder andere worden de mogelijkheden voor warmtenetten en andere methoden voor duurzame energie-opwekking in beeld gebracht.

Circulariteit

Voor de herontwikkeling van Centrale Gelderland, worden de kansen van alternatieven voor de toepassing van circulair ontwikkelen in beeld gebracht. Circulariteit is een belangrijk aspect in het vraagstuk rondom duurzaam ruimtegebruik. In een circulair ontwikkelmodel behouden grondstoffen, onderdelen en producten hun waarde. Het circulaire model gaat er vanuit dat de gebruikte producten en grondstoffen, de materialen waaruit een ontwikkeling bestaat, opnieuw kunnen worden gebruikt. In een circulair model staan zodoende twee zaken centraal: het hergebruik van grondstoffen maximaliseren en de waardevernietiging minimaliseren.

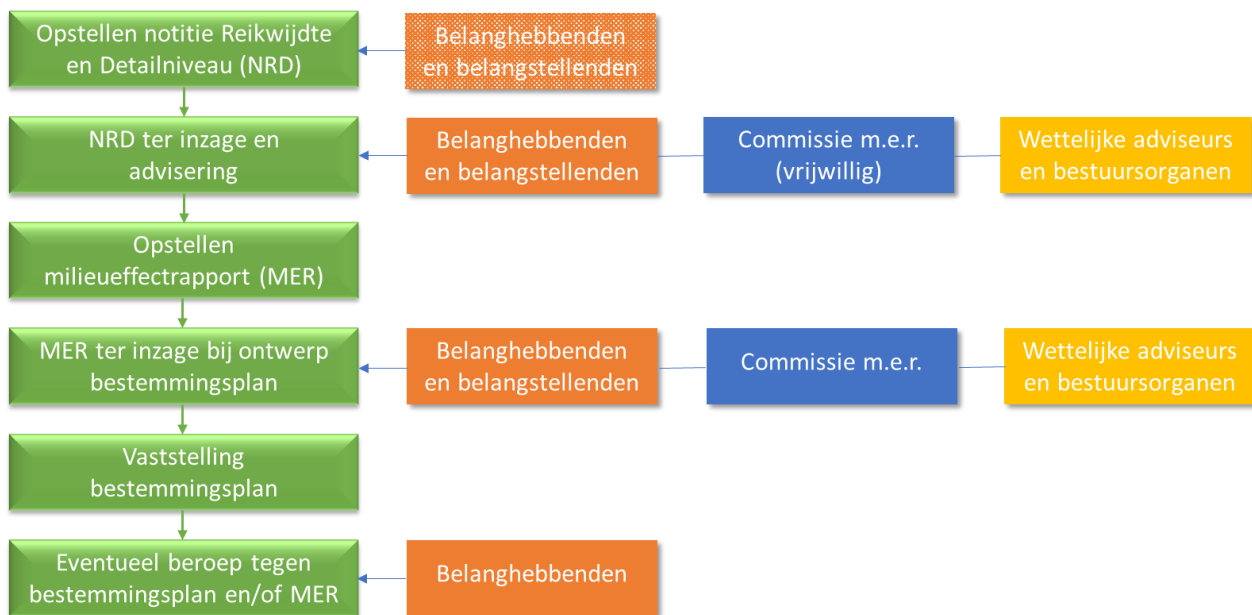
Landschap, cultuurhistorie en archeologie

De effecten van de beoogde ontwikkeling op de landschappelijke kwaliteit worden beoordeeld op basis van de invloed (aantasting of versterking) op kenmerkende landschappelijke elementen en structuren met archeologische verwachtingswaarde en cultuurhistorische elementen in het projectgebied in beeld gebracht.

6 Procedure en planning

Een MER wordt opgesteld ten behoeve van het eerste ruimtelijke besluit waarin mogelijke m.e.r.(beoordelings)-plichtige activiteiten mogelijk worden gemaakt. Een ruimtelijk besluit is in dit geval een besluit om een bestemmingsplan vast te stellen. De m.e.r.-procedure loopt dan gelijk op met de procedure voor het ruimtelijke besluit. Het MER zelf vormt een bijlage bij het bestemmingsplan en dient als onderbouwing van de besluitvorming over de transformatie van het terrein behorende bij Centrale Gelderland.

De m.e.r. procedure kent een aantal belangrijke stappen die zijn weergegeven in onderstaande figuur.

Wettelijk (conform de Wet milieubeheer) zijn de onderstaande onderdelen van belang voor de m.e.r.-procedure.

Openbare kennisgeving

De openbare kennisgeving is het bekend maken van de NRD als eerste stap in de m.e.r.-procedure. In de kennisgeving wordt de terinzagelegging aangekondigd zodat een ieder in de gelegenheid wordt gesteld een zienswijze kenbaar te maken. Het voornemen om voor de transformatie van Centrale Gelderland de m.e.r.-procedure te doorlopen wordt aangekondigd op overheid.nl, op de gemeentelijke website van Nijmegen en via een persbericht.

Naast de formele inspraakprocedure, is er op 24 juni 2019 een informele consultatie geweest voor omwonenden, waarin hen de gelegenheid is geboden om aandachtspunten, wensen en eisen ten aanzien van de NRD in te brengen. De informele consultatie is geen wettelijk onderdeel van de m.e.r.-procedure.

Raadpleging

Na de kennisgeving vindt raadpleging over de NRD plaats. Raadpleging is het inwinnen van advies over welke effecten moeten worden beschouwd in het MER ('reikwijdte') en op welke wijze de effecten moeten worden onderzocht ('detailniveau'). Alle direct betrokken bestuurlijke en maatschappelijke organisaties worden door de gemeente Nijmegen verzocht om advies uit te brengen.

De Commissie voor de milieueffectrapportage wordt op vrijwillige basis gevraagd haar advies over de reikwijdte en detailniveau van het MER uit te brengen.

Terinzagelegging

De NRD wordt tegelijkertijd met de raadpleging ook zes weken ter inzage gelegd. Tijdens de periode van terinzagelegging kan een ieder reageren op deze notitie en zijn / haar mening geven over de ambities en de wijze van onderzoek in het MER.

Opstellen MER

De reacties op de notitie reikwijdte en detailniveau worden gebruikt als input voor de te hanteren reikwijdte en detailniveau van de vervolgfase van de m.e.r.-procedure; het opstellen van het MER (rapport).

Terinzagelegging MER bij het ontwerp ruimtelijk plan

Als het MER gereed is, wordt het na vrijgave door het College van B&W voor zes weken terinzagegelegd samen met het eerste ontwerp ruimtelijk plan dat voor het gebied wordt opgesteld. Er zal op dat moment ook een informatie-avond worden georganiseerd. Gedurende deze periode kan een ieder zijn of haar zienswijze tegen het ontwerp ruimtelijk plan en het bijbehorende MER indienen. In deze periode worden het betreffende ontwerp ruimtelijk plan en het MER ook aangeboden aan verschillende bestuursorganen, zoals in ieder geval de provincie, Rijkswaterstaat en omliggende gemeenten.

Toetsing door Commissie m.e.r.

Het MER wordt ter toetsing voorgelegd aan de Commissie m.e.r.. De Commissie m.e.r. geeft een onafhankelijk toetsingsadvies af dat betrokken wordt bij de verdere besluitvorming.

Vervolg

Na afloop van de terinzagelegging worden de zienswijzen op het ontwerp bestemmingsplan en het MER van een inhoudelijke beantwoording voorzien. Hiervoor wordt een Nota van Antwoord opgesteld. Indien nodig wordt het ontwerpbestemmingsplan aangepast of het MER op bepaalde punten aangepast of aangevuld.

De Nota van Antwoord wordt door het College van B&W, tezamen met het bestemmingsplan en het MER, aangeboden ter besluitvorming aan de gemeenteraad. Na vaststelling bestaat de mogelijkheid tot het indienen van beroep tegen het bestemmingsplan (en het MER dat een bijlage bij het bestemmingsplan vormt).

Evaluatie

Na vaststelling van het plan is het bevoegd gezag verplicht de daadwerkelijke milieugevolgen van de uitvoering van het voornemen te onderzoeken. In de praktijk vindt deze evaluatie plaats na realisatie van de ontwikkeling.

Planning

Op hoofdlijnen is de planning van de m.e.r.-procedure als volgt:

- September/Okttober 2019: NRD terinzage
- Begin 2020: MER en ontwerp bestemmingsplan terinzage
- Medio 2020: Vaststelling bestemmingsplan

Bijlage 1: Gebiedsvisie Waal Energie Nijmegen

LEGENDA Mogelijke invulling

ENERGIE

- 1 ENGIE kantoor (beveiliging, educatie en onderzoekscentrum, werkplekken, laboratorium en restaurant)
- 2 Warmtecentrale
- 3 Energieopslag van, en naar het water
- 4 Windturbine
- 5 Zonnepanelen (op daken)
- 6 Reservering grootschalige energie opwek
- 7 Energieplein en testlocatie
- 8 Kleinschalige experimenten energie
- 9 Tennet

BEDRIJVING

- 1 Containerterminal (BCTN)
- 2 Koelhuis
- 3 Locaties voor nieuwe bedrijvigheid met grote energievraag (bijv. staalindustrie, data center, maakindustrie)
- 4 Kennisintensieve bedrijvigheid (bijv. energiegerelateerde start-ups, opleiding, kennisinstituut, kantoren, laboratorium, werkplaats)

INFRASTRUCTUUR

- 1 Langzaamverkeersroute naar het centrum
- 2 Bloemendijk (langzaamverkeersroute van, en naar Weurt)
- 3 Hoofdontsluiting gemotoriseerd verkeer
- 4 Optie tweede ontsluiting
- 5 Private ontsluitingsweg (o.a. Rijkswaterstaat)
- 6 Insteekhaven

OVERIG

- 1 Culturele hotspot NYMA (Waalhalla & De Vasm)
- 2 Locatie bijzonder kunstobject
- 3 Ecologische zone / geluidswal
- 4 Bezoekerspunt windturbine
- 5 Zoeklocatie voor bijzonder, recreatief concept

Bijlage 1: Overzichtskaart gebiedsvisie Waal Energie Nijmegen (bron: ENGIE)